

Правові засади проведення дистанційних засідань колегіальних органів місцевого самоврядування.

Пандемія коронавірусу і оголошений у зв'язку з поширенням захворюваності у світі карантин, внесли серйозні корективи в життя кожного українця і країни в цілому. Сьогодні – це виклик, який потребує належного реагування держави в цілому і органів місцевого самоврядування, зокрема.

В умовах надзвичайної ситуації ефективність місцевого самоврядування залежить в першу чергу від злагодженої діяльності органів місцевого самоврядування та сільських, селищних, міських голів.

Проте в умовах певних обмежень постало і інше питання - як оперативно та безпечно для здоров'я учасників проводити сесії місцевих рад та інші засідання органів місцевого самоврядування. Адже місцеві ради мають виконувати свої основні та додаткові обов'язки, передбачені Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб» №1645-III від 06.04.2000 р.

До недавнього існували об'єктивні обставини, зокрема, законодавчі прогалини щодо можливості дистанційного ухвалення рішень колегіальними органами в умовах карантину.

З 2 квітня 2020 р. вступив в дію Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-2019)» (№№ 540-IX). Цим документом внесені зміни до ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» відповідно до яких сесії місцевих рад, засідання виконавчих комітетів та постійних комісій можуть проводитися як і засідання, що потребують фізичної присутності із максимальним дотриманням протиепідеміологічних заходів, так і в онлайн-режимі.

Серед іншого документом врегульовано такі питання:

1) пленарні засідання місцевих рад, засідання виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад, постійних депутатських комісій можуть проводитися в режимі відеоконференції або аудіоконференцій (дистанційне засідання), крім питань, що потребують таємного голосування;

2) у разі відсутності у регламенті ради, виконавчого комітету ради, положенні про постійні комісії порядку проведення дистанційних засідань, такий порядок визначається сільським, селищним, міським головою, а у випадках, передбачених цим Законом, особою, яка виконує ці повноваження чи головує на засіданні колегіального органу, до внесення змін у відповідний регламент чи положення;

3) порядок проведення дистанційних засідань повинен забезпечувати:

- можливість реалізації прав депутатів місцевих рад, членів виконавчого комітету ради;

- ідентифікацію особи, яка бере участь у засіданні колегіального органу;
- встановлення та фіксацію результатів голосування стосовно кожного питання;

4) до порядку денного дистанційних засідань можуть включатися виключно питання невідкладного внесення змін до місцевого бюджету, інших питань, щодо невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій або якнайшвидша ліквідація особливо тяжких надзвичайних ситуацій, спричинених спалахами епідемій та пандемій чи реалізації повноважень, пов'язаних з такими обставинами, процедурні питання;

5) рішення про дистанційне засідання доводиться до відома депутатів, членів виконавчого комітету і населення не пізніше як за 24 години до його початку із зазначенням порядку денного та порядку відкритого доступу до трансляції дистанційного засідання місцевої ради. Рішення про дистанційне засідання розміщується на офіційному веб-сайті ради з одночасним направленням цієї інформації та проектів актів з супровідними документами на офіційну електронну адресу кожного члена колегіального органу. Запис дистанційного засідання є невід'ємною частиною протоколу засідання;

Таке рішення допоможе органам місцевого самоврядування ефективно організувати роботу в умовах загальнонаціональних обмежувальних заходів, пов'язаних з загрозою поширення коронавірусу.

Проте для українських органів місцевого самоврядування – це абсолютно новий досвід. Тому, незважаючи на прийняття закону, в багатьох представників ОМС виникають питання стосовно правильного дотримання всіх необхідних процедур.

Сьогодні ще не напрацьована єдина практика щодо внесення необхідних обсягів змін до Регламенту роботи відповідної ради чи виконавчого комітету та Положень про постійні комісії ради. Загальною та найбільш проблемною позицією у питанні ухвалення змін – є питання необхідності фізичної присутності членів колегіальних органів на засіданні. Організація такого засідання повинна відбуватися як з дотриманням норм чинного законодавства щодо організації таких засідань, так і обмежувальними заходами щодо мінімальної відстані між членами колегіальних органів і їх кількістю в одному приміщенні.

Для організації дистанційних засідань сесій органи місцевого самоврядування крім інституційної (правове забезпечення) мають враховувати і технічну складову - слід визначитись з певними критеріями, а саме: провести аналіз та визначити, буде це аудіо- чи відеоконференція та вже під обраний формат підбирати та налаштовувати програмне забезпечення.

Технічна сторона організації дистанційного засідання має забезпечувати:

- можливість реалізації прав депутатів місцевих рад, членів виконавчого комітету ради;

- встановлення та фіксацію результатів голосування стосовно кожного питання

- ідентифікацію особи, яка бере участь у засіданні колегіального органу. (Використовуючи інструменти відеоконференції важливо забезпечити можливість зорової ідентифікації всіх учасників засідання відповідно для аудіоконференції – голосової).

У зв'язку з карантинними заходами, запровадженими в Україні, настав час активніше опановувати онлайн-інструменти для командної роботи. Це можуть бути, наприклад, такі ресурси як CiscoWebex, Skype, Zoom, TrueConf, MS Teams тощо. Та не всі органи місцевого самоврядування на разі в змозі забезпечити такі технічні вимоги.

Аналітичний центр Асоціації міст України (АМУ) в рамках Проєкту ПУЛЬС розробив для органів місцевого самоврядування *Методичні рекомендації з організації роботи колегіальних органів щодо проведення дистанційних засідань*. (Додаток 1)

Експерти Програми «U-LEAD з Європою», враховуючи всі вимоги Закону № 540-IX, особливо в частині імплементації положень про організацію дистанційних засідань місцевих рад різних рівнів, розробили зразок *Порядку проведення пленарних засідань в режимі відеоконференції або аудіоконференції (дистанційне засідання)*. (Додаток 2)

Його можна використовувати, адаптувавши до потреб та можливостей громади та органу місцевого самоврядування. Крім того, він може бути застосований і для організації дистанційних засідань постійних комісій та виконавчих комітетів за умови внесення відповідних зміни у відповідні положення та регламент.

У відповідь на питання, які виникають перед органами місцевого самоврядування виконавчим директором ВАОМС «Асоціація міст України» Слобожаном О.В. та директором Центрального офісу впровадження децентралізаційної реформи ВАОМС «Асоціація міст України: Мягкоходом В. М. підготовлено *Практичний посібник з проведення дистанційних засідань колегіальних органів місцевого самоврядування під час карантину, пов'язаного із коронавірусною хворобою (COVID-19)*. (Додаток 3)

У посібнику, зокрема, піднімаються питання правових засад проведення дистанційних засідань колегіальних органів місцевого самоврядування (тимчасовий порядок проведення дистанційних засідань, підготовка порядку денного дистанційних засідань, підготовка проєктів рішень на дистанційні засідання, скликання сесії, протоколи та рішення тощо); організація проведення дистанційних засідань колегіальних органів місцевого самоврядування (технічне забезпечення проведення дистанційних засідань, підготовчі заходи, саме проведення дистанційних засідань); зразки документів.

Усі ми повинні зараз максимально об'єднати зусилля у боротьбі з поширенням інфекційного захворювання COVID-2019, максимально вжити всіх заходів, щоб зберегти своє здоров'я і не наражати на небезпеку інших.

Хмельницький ЦППК працює дистанційно в звичайному робочому режимі. Тому звертайтеся до нас в разі необхідності додаткових роз'яснень щодо порядку проведення дистанційних засідань, внесення змін до регламентів рад, виконкомів, положень про постійні комісії.

Працівники Центру завжди на зв'язку та готові вам допомогти. Будемо шукати відповіді разом.